

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
Број: 19-3142/15
Датум: 12. 11. 2015 г. р. б.
БАЊА ЛУКА

Др Рајко Ђато, редовни професор Универзитета у Бањој Луци
Др Чедомир Црногорац, редовни професор Универзитета у Бањој Луци
Др Мирко Грчић, редовни професор Универзитета у Београду

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ
НАСТАВНО-НАУЧНО ВИЈЕЋЕ

Предмет: Извјештај Комисије за преглед, оцјену и одбрану магистарског рада „Одрживи развој бањског туризма у Републици Српској“, кандидата Александра Вуковића

Одлуком Наставно – научног вијећа Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци, број 19/3.2998/15 од 28.10.2015. године, именовани смо у Комисију за преглед, оцјену и одбрану магистарског рада кандидата Александра Вуковића под насловом „Одрживи развој бањског туризма у Републици Српској“. Након детаљног увида и прегледа магистарског рада, Наставно-научном вијећу Природно-математичком факултету Универзитета у Бањој Луци подносимо следећи

ИЗВЈЕШТАЈ

Магистарски рад кандидата Александра Вуковића урађен је у оквиру магистарског студија Студијског програма за географију, Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци, под менторством др Чедомира Црногорца, редовног професора Природно-математичког факултета Универзитета у Бањој Луци. Теренски дио рада је обављен на десет локалитета, односно десет бања Републике Српске (Бања Слатина, Бања Лакташи, Бања Горњи Шехер/Српске Топлице, Бања Љешљани, Бања Мљечаница, Бања Дворови, Бања Црни Губер, Бања Вилина Влас и Бања Врућица).

Магистарски рад „Одрживи развој бањског туризма у Републици Српској“ садржи 154 странице компјутерског текста формата А₄ укључених у нумерацију, у оквиру којих су 34 табеле, двије схеме и 38 фотографија (слика). Рад је написан у складу с пријављеном темом, образложењем и методолошким поставкама, подразумијевајући постављене циљеве истраживања. Рад је укоричен у тврди повез А₄ формата, принтан у боји, једнострано. Послије насловне стране рада слиједе *Предговор* и шест поглавља рада: Увод, Теоријско – методолошка поставка рада, Појам и принципи одрживог развоја, Подземне воде Републике Српске, Бање у Републици Српској и коришћење подземних вода у туристичко – љечилишне сврхе, Одрживи развој и бањски туризам Републике Српске. Рад, након шестог поглавља, садржи Закључак и коришћену литературу и изворе.

АНАЛИЗА МАГИСТАРСКОГ РАДА ПО ПОГЛАВЉИМА

1. Увод

Наведен је основни термилошки – појмовни систем, који дефинише туризам уопште, бањски туризам и однос туризма у систему човек – животна средина. Аутор говори о одрживом туризму и факторима одрживости, позиционирању туризма у просторним плановима и уопште у плановима развоја. Истиче да се до туристичке валоризације долази комплексном оцјеном туристичких вриједности и ограничавајућих фактора. Закључује да је туризам динамичка категорија, подложна утицају друштвених процеса, те економским и социјалним одликама друштва у којем се развија. Кандидат сматра да стратегијски менаџмент треба да допринесе усклађивању савремених захтјева туристичке тражње и туристичке понуде.

Предмет рада обухвата детерминацију, класификацију, рангирање и валоризацију туристичких потенцијала у оквиру бањског туризма Републике Српске, с циљем дефиниције модела одрживог развоја.

Рад је захтјевао примјену класичних географских метода истраживања, укључујући и одговарајућу методологију.

2. Теоријско – методолошке поставке рада

У овом поглављу кандидат дефинише основни приступ истраживању комплексне проблематике одрживог развоја бањског туризма у Републици Српској. Основе теоријско – методолошке поставке рада базиране су на географским, односно туристичко – географским истраживачким поступцима. Кандидат издваја неколико битних метода истраживања:

- Аналитички метод истраживања обухватио је анализу низа фактора значајних за развој бањског туризма. Овим методом су анализирана својства подземних вода, а нарочита пажња била је посвећена анализи здравствено – љечилишних функција бањских мјеста у Републици Српској.
- Метод непосредног теренског истраживања подразумијевао је детерминацију природних и антропогених мотива у бањско – љечилишним центрима и зонама утицаја.
- Метод синтезе био је незаобилазан у свеобухватној валоризацији елемената, фактора и проблема у развоју бањског туризма.
- Историјско – генетски метод је коришћен у сврху потпунијег увида у одлике и трендове развоја овог вида туризма.
- Упоредни (компаративни) метод је коришћен у сврху праћења стања развијености туризма у односу на инфраструктурне и супраструктурне факторе развоја.
- Математичко – статистички метод био је неопходан у процесу обраде података добијених из различитих извора. Статистичка документација, обрада статистичких података и њихов приказ путем табела, графика и дијаграма, неопходна су основа за свеобухватна истраживања у оквиру туристичке привреде.
- Картографски метод је коришћен у сврху што прегледнијег и адекватнијег приказа географског простора, објеката, појава и процеса од значаја за развој бањског туризма.

Да би се што квалитетније и детаљније сагледала и дефинисала суштина одрживог развоја бањског туризма, било је потребно користити бројне изворе и већи број верификованих истраживачких метода.

3. Појам и принципи одрживог развоја

У овом поглављу кандидат наглашава да се данас о одрживом развоју не говори само у контексту заштите животне средине већ и у контексту будућег економског и социјалног развоја. Уствари, концепт сталног прогреса и неограниченог економског раста уступа мјесто умјеренијим па и мање оптимистичним визијама које сагледавају негативне ефекте, те лимитираност ресурса, рањивост ексистема и сл. Кандидат је врло коректно представио *Индикаторе одрживог развоја туризма* (класификација WTO), али се није бавио детаљним анализама наведених критерија и индикатора, јер то није био примарни циљ и задатак рада. Фокус у дефинисању одрживог развоја бањског туризма у Републици Српској је усмјерен ка економској одрживости и могућностима понуде бањских центара. Имајући у виду чињеницу да бањски туризам у Републици Српској не угрожава животну средину, кандидат констатује да се пажња истраживача и дјелатника у туризму мора усмјерити на економске и социјалне аспекте и индикаторе одрживог развоја.

4. Подземне воде Републике Српске

Уводни дио овог поглавља кандидат посвећује значају подземних вода у развоју бањског туризма. Посебно је наглашен значај подземних вода за хуману популацију. У овом поглављу главни акценат је на минералним, термалним и термоминералним водама. Користећи адекватну литературу, кандидат коректно представља класификацију лековитих вода и говори о њиховој индикацији.

5. Бање у Републици Српској и коришћење подземних вода у туристичко – лечилишне сврхе

У уводном дијелу, овог најобимнијег поглавља, кандидат представља историјат развоја бањског туризма у простору РС. Потребну пажњу посвећује легислативи као битном фактору кориштења водних ресурса у развоју бањског туризма. Надаље, даје свеобухватан преглед бањских центара у Републици Српској, са акцентом на основне факторе развоја бањског туризма (положај, природни услови, инфраструктура, смјештајнеи капацитети).

6. Одрживи развој и перспективе бањског туризма у Републици Српској

Хипотеза рада дефинише условљеност бањског туризма и свих релевантних фактора развоја. Кандидат закључује да је одрживост бањског туризма у Републици Српској у тијесној вези с понудом туристичких мјеста која не може бити само здравствена већ мора обухватити низ сегмената алтернативне понуде. У циљу одрживог развоја потребни су знатно већи и квалитетнији смјештајни капацитети, квалитетнија повезаност са емисионим центрима, квалитетнији маркетинг, ефикаснији менаџмент и сл.

Закључак

На сажет начин кандидат презентује резултате истраживања и дефинише модел одрживог развоја бањског туризма у Републици Српској.

Литература и извори

Списак коришћене литературе садржи 34 нумерисане референце и девет извора.

Оцјена научне валидности магистарског рада

Комисија констатује да магистарски рад „Одрживи развој бањског туризма у Републици Српској“, кандидата Александра Вуковића, написан у складу с постављеном методологијом и да представља вриједан допринос познавању стања и проблема у развоју бањског туризма у Републици Српској.

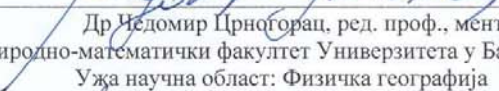
Закључак и приједлог

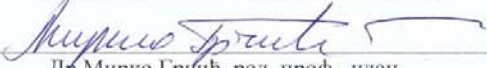
На основу претходно утврђеног, Комисија за преглед, оцјену и одбрану рада закључује да магистарски рад „Одрживи развој бањског туризма у Републици Српској“, кандидата Александра Вуковића, представља вриједан допринос туристичкој науци и пракси, па са задовољством предлаже Наставно – научном вијећу Природно – математичког факултета Универзитета у Бањој Луци да прихвати овај Извјештај и закаже јавну одбрану истог.

У Бањој Луци, 04.11.2015. године

КОМИСИЈА

Др Рајко Гњато, ред. проф., председник
Природно-математички факултет Универзитета у Бањој Луци,
Ужа научна област: Регионална географија

Др Зедомир Црногорац, ред. проф., ментор
Природно-математички факултет Универзитета у Бањој Луци,
Ужа научна област: Физичка географија

Др Мирко Грчић, ред. проф., члан
Географски факултет Универзитета у Београду
Ужа научна област: Друштвена географија